

Evaluace projektu „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“

Vstupní zpráva

Zpracoval: Ing. Vladimír Sodomka

Obsah

1	Cíl a účel evaluace – vstupní zprávy	3
2	Stručný (shrnutí) popis projektu.....	4
3	METODOLOGIE ŘEŠENÍ.....	5
3.1	Výchozí situace a kontext	5
3.2	Cíle projektu	6
3.3	Logický model projektu (intervenční logika)	7
3.4	Analýza klíčových aktérů evaluace	9
3.5	Evaluační otázky	10
3.6	Evaluační design	12
3.7	Analýza rizik.....	20
4	PŘÍLOHY	22

1 Cíl a účel evaluace – vstupní zpráva

Tato vstupní zpráva se vztahuje k evaluaci projektu „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“ (č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003724).

Účelem evaluace bude v průběhu hodnotit realizaci projektu, a současně formulovat doporučení pro další etapy realizace. Dále také vyhodnotit dosažené efekty (výsledky, dopady), které projekt přinesl.

Cílem evaluace je zároveň poskytnout potřebnou zpětnou vazbu pro příjemce a zvýšit efektivitu realizovaného projektu.

Evaluace bude respektovat Metodiku pro evaluaci nesoutěžních projektů OP Zaměstnanost 2014-2020 (dále jen „Metodika“).

Cílem této vstupní zprávy v souladu s Metodikou je formulovat strategii hodnocení – logiku projektu, evaluační otázky a evaluační přístup řešení (design) – metody a nástroje sběru a analýzy dat.

2 Stručný (shrnutí) popis projektu

Projekt	Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center (Rozvoj dobrovolnictví (RD)) ¹
Cíl projektu	Vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit, pro co nejširší zapojení dobrovolníků a dobrovolnických organizací, vyzdvižení významu všech veřejně prospěšných dobrovolnických činností a posílení uznání dobrovolníků a dobrovolnictví ve společnosti obecně
Příjemce	Ministerstvo vnitra ČR
Partner projektu	není
Rozpočet	24 024 000,00 Kč
Termín realizace	1.9.2016 – 31.8.2020
Lokalizace projektu	celá ČR
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none">- Neformální pečovatelé a dobrovolníci působící v oblasti sociálních služeb a sociální integrace- Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené- Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování- Zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice
Realizace projektu	1.9.2016 – 31.8.2020

¹ Žádost o podporu

3 METODOLOGIE ŘEŠENÍ

3.1 Výchozí situace a kontext

1. V ČR existuje spousta různorodých dobrovolnických organizací, i tzv. dobrovolnických center, avšak jejich činnost není unifikovaná, jde pouze o názvosloví (dobrovolnická centra). Nabídka jejich služeb je často omezená pouze na jeden typ dobrovolnictví, na jednu či dvě oblasti podpory. Neexistuje jednotný systém jejich metodického vedení v oblasti poskytování služeb, financování apod.²
2. Neexistuje koordinace nabídky dobrovolníků, ani poptávky po nich, garance jednotného standardu kvality poskytovaných služeb, vzdělávání pracovníků dobrovolnických organizací i samotných dobrovolníků.
3. V současné době v České republice v oblasti dobrovolnictví platí zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o dobrovolnické službě). Tímto zákonem se však řídí pouze ty organizace, které podle něj získaly akreditaci pro oblast dobrovolnické služby, nebo organizace, které dobrovolníky v akreditovaném režimu přijímají a dobrovolníci působící v akreditovaném režimu. Tento zákon tedy postihuje pouze malou výšeč dobrovolnictví v České republice. V současné době neexistuje ani jiný nástroj (metodika, koncepce apod.), který by postihoval celou oblast dobrovolnictví v České republice.
4. Neexistuje jakákoliv systematická a koordinovaná podpora dobrovolnictví jako celku, ani jako cílená a koordinovaná podpora dobrovolníků nebo dobrovolnických organizací. Neexistuje žádné doporučené školení pro koordinátory dobrovolníků ani pro samotné dobrovolníky ke zvyšování jejich kompetencí v oblasti dobrovolnictví apod.³
5. V roce 2014 odpracovali dobrovolníci 45,6 milionu hodin. V ČR podle odhadů působí 920 tis. dobrovolníků. Dobrovolníci tvoří převážnou většinu pracovníků neziskového sektoru, a to asi 78 procent. Počet hodin odpracovaných dobrovolníky je v satelitním účtu neziskových institucí oceněn průměrnou hodinovou mzdou. Podle Informačního systému o průměrných výdělích činila v roce 2014 celkem 126 Kč. Odhadovaná hodnota odvedené práce dobrovolníků tak byla 5,8 mld. Kč, což odpovídá 0,13 % HDP.⁴
6. Vývoj počtu odpracovaných hodin dobrovolníky není jednoznačný a ovlivňují ho různé živelné katastrofy, například povodně. V letech 2005 až 2007 tak byl počet hodin odpracovaných dobrovolníky vyšší. Například v roce 2007, kdy Českou republiku zasáhl tento ničivý živel, odpracovali dobrovolníci 83,2 mld. hodin. V ostatních sledovaných letech to bylo v průměru „jen“ 43,7 až 47,2 mld. hodin.

² Žádost o podporu

³ Žádost o podporu

⁴ Statistika a my, 3/2017 Dobrovolníci v Česku, Dostupné dne 29.4.2017
www.statistikaamy.cz/2017/03/dobrovolnici-v-cesku

Tabulka: Počet dobrovolníků a odpracovaných hodin podle právních forem a velikosti neziskové instituce v období 2011 až 2014

	Neziskové instituce podle počtu zaměstnanců	Období ¹⁾	Počet dobrovolníků	Odpracovaný čas (v hod.)	Průměrný počet hod. na 1 os.
Malé organizace 0-9 zam.	Církevní	2011	20 207	1 309 148	64,8
	Sdružení	2012	608 693	30 465 085	50,1
	Org. složky sdružení	2012	300 958	8 633 959	28,7
	Obecně prospěšné společnosti	2013	3 820	215 883	56,5
	Nadace, nadační fondy	2014	4 243	241 681	57,0
	Ostatní	2015	8 860	201 851	22,8
Velké organizace 10 a více zam.	Církevní	2014	11 012	198 108	18,0
	Sdružení/spolky	2014	194 615	15 538 884	79,8
	Org. složky sdružení/pobočné spolky	2014	1 440	52 520	36,5
	Obecně prospěšné společnosti/ústavy	2014	4 663	209 367	44,9
	Nadace, nadační fondy	2014	19	1 010	53,2
	Ostatní	2014	633	40 325	63,7

¹⁾ Pozn.: Odpovídá roku zjišťování dané skupiny institucí.

Zdroj: Statistika a my, 3/2017 Dobrovolníci v Česku

- V ČR se neprovádí žádné šetření dobrovolníků v domácnostech. Proto odhady ČSÚ o této skupině obyvatelstva vycházejí pouze z údajů, které má k dispozici od neziskových institucí. Ani ty však nejsou kompletní.
- Vývoj dobrovolnické činnosti však v ČR v posledních letech stagnuje. Pokud by stát nezištné aktivity "viditelněji oceňoval, je pravděpodobné, že by se stagnace zastavila a dobrovolnictví by mohlo zaznamenat další rozvoj", uvádí materiál. Rozsah dobrovolnictví prozrazuje i náladu ve společnosti a ochotu k solidaritě a řešení veřejných problémů. Odráží totiž důvěru lidí ve stát tím, že jim stojí za to se zdarma zapojit.⁵

3.2 Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je „vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit, pro co nejširší zapojení dobrovolníků a dobrovolnických organizací, vyzdvihnutí významu všech veřejně prospěšných dobrovolnických činností a posílení uznání dobrovolníků a dobrovolnictví ve společnosti obecně“.

Hlavní cíl projektu je dále rozpracován do jednotlivých dílčích cílů:

- Zvýšení dostupnosti dobrovolnictví, širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit, lepší koordinace, profesionalizace a zefektivnění poskytování služeb dobrovolnictví na celém území České republiky.
- Zkvalitnění práce s dobrovolníky a s pracovníky dobrovolnických organizací a dobrovolnických center, poskytování vzdělávání, odborné, profesionální a koordinované podpory.

⁵ Dobrovolnická práce v neziskových institucích sloužících domácnostem, Český statistický úřad

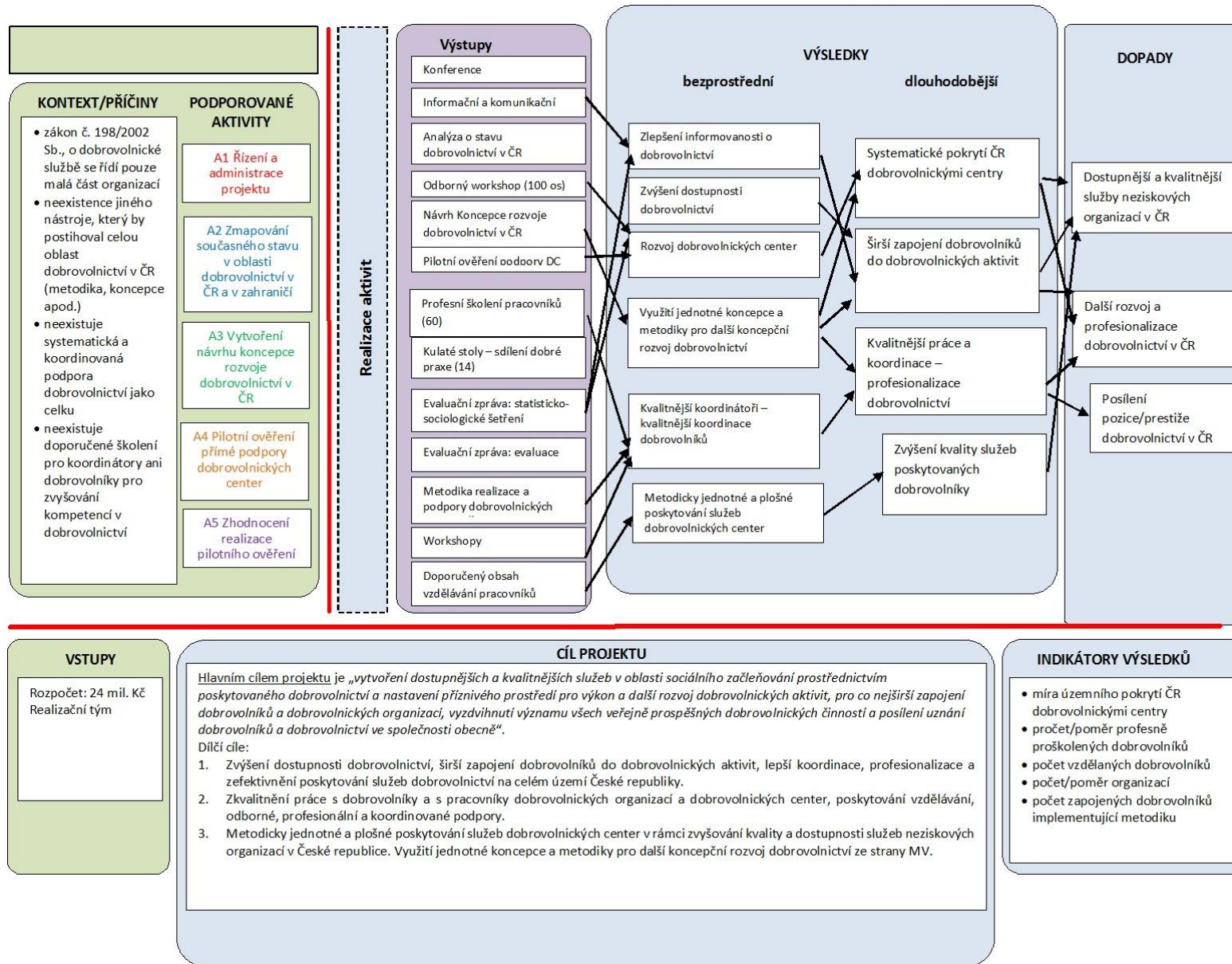

3. Metodicky jednotné a plošné poskytování služeb dobrovolnických center v rámci zvyšování kvality a dostupnosti služeb neziskových organizací v České republice. Využití jednotné koncepce a metodiky pro další koncepční rozvoj dobrovolnictví ze strany MV.

3.3 Logický model projektu (intervenční logika)

Logický model projektu (intervenční logika) představený níže zobrazuje základní řetězec kauzálních vztahů vstup – aktivita – výstup – krátkodobý dopad – dlouhodobý dopad tak, jak byl naplánován v projektu, a jak by tedy měla fungovat plánovaná změna (změny).

Logický model projektu slouží jako základ pro rozpracování metodiky řešení evaluace, protože představuje ideální průběh projektu. Slouží tak k určení zkoumaných jevů a k následnému odvození evaluačního přístupu (designu) a potřebných dat a metod jejich sběru a analýzy.

Na základě předchozí analýzy a projektové logiky byly vydefinovány předpoklady, za kterých projekt plní stanovené cíle, tedy jejichž splnění vede k zamýšleným dopadům.

Jedná se zejména o následující předpoklady:

1. provedení kvalitní analýzy prostředí
2. výběr optimálního modelu a územního pokrytí dobrovolnickými službami – nastavení efektivního modelu (systému)
3. ochota organizací a dobrovolníků zapojit se do systému

3.4 Analýza klíčových aktérů evaluace

Analýza klíčových aktérů je zpracována s cílem identifikovat jednotlivé aktéry důležité pro provedení hodnocení realizace a dopadů projektu. Prezentuje přehled aktérů a stručnou charakteristiku jejich vztahu k projektu. Analýza slouží dále k určení evaluačního designu a ke konkretizaci řešení evaluačních otázek.

V rámci žádosti se oficiálně uvádí subjekty působící v oblasti sociálních služeb a sociální integrace, nicméně projekt je systémový a bude se vztahovat obecně na všechny subjekty v oblasti dobrovolnictví.

Tabulka: Analýza klíčových aktérů

Klíčový aktér	Charakteristika vztahu k projektu
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV)	Vyhlášovatel výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu. Monitoruje podpořené projekty.
Ministerstvo vnitra ČR (MV)	Je realizátorem projektu. Zajišťuje realizaci aktivit projektu (vypisuje veřejné zakázky, pořádá workshopy). Monitoruje realizaci aktivit a efektivitu projektu. Resortně příslušným orgánem s gescí pro oblast dobrovolnictví v rámci veřejné správy na úrovni legislativní, koncepční, metodické.
<u>Dobrovolníci</u> <i>(v žádosti uvedeno: Neformální pečovatelé a dobrovolníci působící v oblasti sociálních služeb a sociální integrace)</i>	Cílová skupina je oficiálně nazvaná Neformální pečovatelé a dobrovolníci působící v oblasti sociálních služeb a sociální integrace. Jak vyplývá z popisu CS v rámci žádosti, projekt se dotýká pouze části takto nazvané CS, a to dobrovolníků. Neformálních pečovatelů se projekt netýká. Dobrovolníci budou předmětem podpory a odborného vzdělávání v rámci projektu. Budou moci nabídnout své služby/zapojit se/zvýšit si kompetence.
<u>Dobrovolnické organizace</u> a) Vysílající organizace b) Přijímající organizace <i>(v žádosti uvedeno: Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování)</i>	Dobrovolnické organizace – vysílající i přijímající organizace podle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, které působí rovněž jako poskytovatelé (zejména vysílající osoby) či zadavatelé (zejména přijímající organizace, tj. např. příspěvkové organizace, školská zařízení apod.) sociálních služeb. Cílovou skupinou jsou však obecně všechny

	<p><u>dobrovolnické organizace. Jedná se primární cílovou skupinu v projektu.</u></p> <p>V rámci projektu působí jako příjemci koncepce rozvoje, realizátoři aktivit dobrovolnických center, příjemci aktivit dobrovolnických center i účastníci školení v celém systému dobrovolnictví.</p> <p>a) Vysílající organizace: tj. dobrovolnické organizace, potencionální dobrovolnická centra: jako příjemci podpory jejich zaměstnanců, tj. koordinátorů dobrovolníků, příp. sociálních pracovníků nebo pracovníků v sociálních službách</p> <p>b) Přijímající organizace: tj. příjemci dobrovolníků pro své klienty: dojde k cílené podpoře jejich zaměstnanců, např. i sociálních pracovníků nebo pracovníků v sociálních službách</p>
<p>Příjemci dobrovolnictví (klienti)</p> <p><i>(v žádosti uvedeno: Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené)</i></p>	<p>Příjemci dobrovolnictví, tj. klienti organizací, kterým je poskytována pomoc.</p> <p>Mohou být, ale zapojeni sami i jako dobrovolníci, kdy se jim dostane zvýšení jejich kompetencí, pracovních návyků, a tím dojde k usnadnění jejich začlenění do společnosti.</p>
<p>Zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice</p>	<p>Implementátoři, profesní uživatelé návrhu koncepce rozvoje dobrovolnictví a výstupů projektu, podporovatelé dobrovolnictví.</p>

3.5 Evaluační otázky

Projekt je svojí povahou poměrně specifický – je primárně zaměřený na vytvoření „prostředí“ (předpokladů – koncepčního a metodického rámce) pro rozvoj dobrovolnictví.

Proto je velmi významná úvodní analytická a koncepční fáze, ve které budou vytvořeny klíčové předpoklady pro následné pilotní ověření.

Proto je potřeba vzít do úvahy následující aspekty, což také ovlivní pojetí a přístup evaluace:

- nelze předpokládat, že se v průběhu a na konci realizace projektu už významněji projeví dopady projektu
 - průběžná evaluační zpráva se proto primárně zaměří na formativní hodnocení realizace projektu s formulací doporučení pro další (tomuto bude také odpovídat rozdělení evaluačních otázek pro jednotlivé evaluační zprávy; dopady se pravděpodobně projeví, až s určitým odstupem po ukončení projektu)
 - v době zpracování závěrečné evaluační zprávy už by mohly být viditelné některé efekty, proto se evaluace při mapování efektů tedy primárně soustředí na viditelné efekty, které projekt vyvolal (předpokládáme zejména na úrovni výsledků).
- v projektu je velmi významná aktivita „Zhodnocení realizace pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center včetně metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v ČR“, jejíž součástí má být intenzivní sběr primárních dat
 - proto v souladu s principy efektivity a zásady nezatěžovat zbytečně respondenty/cílové skupiny by bylo účelné a efektivní pro vlastní „sebeevaluaci“ (evaluaci projektu samotného) v maximální míře využít těchto (sekundárních) dat.

Předpokládá se využití sekundárních dat z Analýzy o stavu dobrovolnictví a Evaluační zprávy – statisticko-sociologické šetření, které bude předmětem nabídky vybraného dodavatele v rámci výběrového řízení (tzn. soutěže).

Klíčovým předpokladem je zpracování požadavků na sběr těchto dat již do zadávací dokumentace pro výběrové řízení a dohled na kvalitní zpracování dat a informací ze strany vybraného dodavatele.

Evaluátor se bude konzultační formou podílet na nastavení podmínek/obsahu těchto výběrových řízení, s cílem zajistit dodání potřebných a kvalitních dat (minimální okruhy témat jsou uvedeny v příloze).

Evaluační otázky vychází z Metodiky pro evaluaci a logického modelu projektu (intervenční logiky).

Evaluační otázky a jejich rozdělení podle Evaluačních zpráv:

Evaluační otázky	PZ	ZZ
Otázky k procesní části evaluace		
1. Do jaké míry byl projekt navržen tak, aby přinášel očekávané dopady?	x	x
2. Do jaké míry byl projekt realizován v souladu s plánem a předpoklady?	x	x
3. Do jaké míry byly naplněny očekávané parametry kvalitní realizace projektu?	x	x
4. Jsou vzniklé hmotné výstupy či produkty projektu kvalitní a využitelné?	x	x
Otázky k dopadové části evaluace		
5. Jakých zamýšlených dopadů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?		x
6. Jakých nezamýšlených dopadů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?		x
7. Jaké negativní dopady nastaly? A jaké faktory k nim vedly?		x
8. Hrály v projektu významnou roli i některé z následujících efektů – creaming-off, lock-in efekt, alternativní atribuce, substitute, mrtvá váha? Pokud ano, jak tyto efekty reflektujete při celkovém hodnocení dopadů projektu?		x
Otázky k hodnocení dle evaluačních kritérií		
9. Jak celkově hodnotíte naplnění účelnosti projektu na základě zhodnocení jeho reálných (čistých) dosažených dopadů (impact)? Jak hodnotíte naplnění účinnosti (efficiency) projektu?		x
10. Jak hodnotíte naplnění úspornosti/hospodárnosti (economy) projektu?		x
11. Jak hodnotíte naplnění užitečnosti (utility) projektu?		x
12. Jak hodnotíte naplnění udržitelnosti (sustainability) projektu?		x
Doporučení		
13. Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro zlepšení realizace hodnoceného projektu a zvýšení jeho dopadů?	x	x
14. Byla tato doporučení do běžícího projektu skutečně zapracována? A jak? Případně, proč		x

nebyla?		
15. Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro lepší nastavení obdobných či navazujících projektů v budoucnu? Jsou tato doporučení pro zadavatele evaluace relevantní a prakticky realizovatelná? A jak to bylo ověřeno?		x

PZ – Průběžná zpráva

ZZ – Závěrečná zpráva

3.6 Evaluační design

Přístup k řešení evaluace (evaluační design) bude primárně vycházet z tzv. teorií vedené evaluace. Evaluátor sestavil logický model projektu vycházející z projektové dokumentace a reflektující záměr příjemce (viz výše).

Na základě předchozí analýzy a projektové logiky byly vydefinovány předpoklady, za kterých projekt plní stanovené cíle, tedy jejichž splnění vede k zamýšleným dopadům (viz výše).

Tyto předpoklady budou dále ověřovány prostřednictvím analýzy informací a dat kvalitativního i kvantitativního charakteru. Z pohledu využití dat se tedy jedná o smíšený design evaluace.

Podrobněji metodologický přístup jednotlivých evaluačních otázek rozpracovává matice evaluačního designu (viz níže).

Tabulka: Matice evaluačního designu

Evaluační otázky	Evaluační podotázky	Ukazatele	Zdroje dat	Nástroje sběru dat / zdroje dat	Analytické metody
1. Do jaké míry byl projekt navržen tak, aby přinášel očekávané dopady?	Do jaké míry je vhodně nastavena logika projektu?	Nastavení prvků a jejich provázanost (vč. předpokladů) koresponduje s projektovou logikou	Projektová dokumentace Projektová logika (teorie změny)	Projektová dokumentace	Projektová logika (teorie změny) Komparace
	Byli do projektu (koncipování zadání, výstupů) v odpovídající míře zapojeni hlavní stakeholderi.	Nastavení projektových aktivit a zadání (zadávací dokumentace) pro zpracování výstupů bylo konzultováno s relevantními aktéry.	Příjemce Stakeholderi/cílové skupiny, příp. další odborníci	Rozhovory Sekundární data/dotazník Pozorování (na kulatých stolech)	Kvalitativní analýza
2. Do jaké míry byl projekt realizován v souladu s plánem a předpoklady?	x	Jaké byla (podstatné) změny v projektu Čas zahájení projektu a doba realizace odpovídá plánu Aktivity jsou realizovány dle harmonogramu Byly do projektu zapojeny plánovaní aktéři	Zprávy o realizaci a další dokumentace k projektu Příjemce	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
3. Do jaké míry byly naplněny všechny předpoklady pro kvalitní realizaci projektu?	Byl sestaven kvalitní projektový tým vzhledem k potřebám projektu?	Je projektový tým odpovídající – rozsah, odbornost/kompetence, zkušenost, stabilita?	Zprávy o realizaci a další dokumentace k projektu Příjemce Cílové skupiny (příp. dodavatelé)	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
	Byla provedena kvalitní zadávací/výběrová řízení na dodavatele klíčových výstupů?	Zadávací podmínky jsou kvalitní a dostatečně podrobně a jasně definované.	Zprávy o realizaci a další dokumentace k projektu Příjemce, příp. dodavatelé výstupů, cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza

	Byla provedena dostatečná analýza cílových skupin projektu?	Existuje analýza potřeb CS v projektu Na tvorbě analýzy potřeb se podíleli relevantní aktéři Analýza potřeb je hodnocena jako dostatečná	Zprávy o realizaci a další dokumentace k projektu Příjemce Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Sekundární data/dotazník	Desk research Kvalitativní analýza
	Byl časový a finanční rámec odpovídající potřebám projektu?	Je časový rámec odpovídající? Je rozpočet na jednotlivé aktivity odpovídající?	Projektová dokumentace Příjemce (příp. dodavatelé)	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
4. Jsou vzniklé hmotné výstupy či produkty projektu kvalitní a využitelné?	Jak jsou hodnoceny výstupy projektu z hlediska kvality a využití: <ul style="list-style-type: none">- Analytický materiál- Koncepce- Metodika- Evaluační zpráva- Doporučený obsah vzdělávání	Prošly dokumenty odborným připomínkovacím řízením Byla připomínkovácí skupina dostatečně kvalifikovaná a reprezentativní (zahrnovala všechny klíčové stakeholdery) Byly odpovídajícím způsobem vypořádány/zpracovány připomínky Cílové skupiny hodnotí výstupy jako kvalitní Cílové skupiny hodnotí výstupy jako využitelné a používají je	Výstupy projektu – dokumenty Rozhovory Cílové skupiny	Výstupy projektu – dokumenty Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření Rozhovory Sekundární data/dotazník	Desk research Kvalitativní analýza
5. Jakých zamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	Jakých zamýšlených dopadů bylo dosaženo na straně příjemce? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované zamýšlené dopady na straně příjemce	Zprávy o realizaci a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření) Příjemce	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Sekundární data/dotazník Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza

	Jakých zamýšlených dopadů bylo dosaženo na straně cílových skupin – vysílajících organizací? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované zamýšlené dopady na straně cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření) Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory Sekundární data/dotazník	Desk research Kvalitativní analýza
	Jakých zamýšlených dopadů bylo dosaženo na straně cílové skupiny – přijímajících organizací? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované zamýšlené dopady na straně cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření) Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory Sekundární data/dotazník	Desk research Kvalitativní analýza
6. Jakých nezamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	Jakých nezamýšlených dopadů bylo dosaženo na straně příjemce? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované nezamýšlené dopady na straně příjemce	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Příjemce	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
	Jakých nezamýšlených dopadů bylo dosaženo na straně cílové skupiny – vysílajících organizací,? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované nezamýšlené dopady na straně cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory Sekundární data/dotazník	Desk research Kvalitativní analýza

	Jakých nezamýšlených dopadů bylo dosaženo na straně cílové skupiny – přijímajících organizací? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované nezamýšlené dopady na straně cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření) Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Sekundární data/dotazník Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
7. Jakých negativních dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	Jakých negativních dopadů, resp. efektů bylo dosaženo na straně příjemce? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované negativní dopady na straně příjemce	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Příjemce	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
	Jakých negativních dopadů, resp. efektů bylo dosaženo na straně cílové skupiny – vysílajících organizací, přijímajících organizací? A jaké faktory je ovlivnily?	Identifikované negativní dopady na straně cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření) Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Sekundární data/dotazník Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
8. Hrály v projektu významnou roli i některé z následujících efektů – creaming-off, lock-in efekt, alternativní atribuce, substitute, mrtvá váha? Pokud ano, jak tyto efekty	-	Identifikované efekty „chybné účinky“	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy – Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření	Desk research Kvalitativní analýza

<p>reflektujete při celkovém hodnocení projektu?</p>			<p>sociologické šetření)</p> <p>Příjemce Cílové skupiny</p>	<p>Rozhovory Sekundární data/dotazník</p>	
<p>9. Jak celkově hodnotíte naplnění účelnosti projektu na základě zhodnocení jeho reálných (čistých) dosažených efektů (dopadů (impact))? Jak hodnotíte naplnění účinnosti (efficiency) projektu?</p>	<p>9.1 Jak celkově hodnotíte naplnění účelnosti projektu na základě zhodnocení jeho reálných (čistých) dosažených efektů (dopadů (impact)), resp. efektů? Do jaké míry došlo ke zvýšení dostupnosti dobrovolnictví (systematickému pokrytí území ČR dobrovolnickými službami)?</p> <p>Do jaké míry došlo ke zvýšení a zlepšení nabídky a koordinace dobrovolnických služeb</p>	<p>Územní pokrytí dobrovolnickými centry – Nárůst počtu zapojených organizací, dobrovolníků Kvalitnější (kvalifikovanější) koordinace dobrovolníků – poptávky a nabídky</p>	<p>Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření)</p> <p>Příjemce Cílové skupiny</p>	<p>Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu</p> <p>Analytické zprávy – Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření</p> <p>Rozhovory Sekundární data/dotazník</p>	<p>Desk research Kvalitativní analýza</p> <p>Kvantitativní analýza</p>
	<p>9.2 Jak hodnotíte naplnění účinnosti (efficiency) projektu?</p> <p>Do jaké míry došlo ke zlepšení informovanosti o dobrovolnictví? Do jaké míry došlo ke zvýšení pokrytí území ČR dobrovolnickými centry? Do jaké míry došlo ke zvýšení počtu zapojených dobrovolnických organizací a dobrovolníků? Do jaké míry došlo ke zlepšení koordinace dobrovolnictví nabídky a poptávky?</p>	<p>Kvalitní systém/prostředí pro rozvoj dobrovolnictví – vhodný model dobrovolnictví v ČR, metodika, příklady dobré praxe Kvalifikovaní koordinátoři Pilotování modelu Účinnost propagačních a informačních nástrojů Odpovídající územní pokrytí dobrovolnickými centry (dobrovolníky) Zvýšení počtu dobrovolníků Zvýšení počtu kvalifikovaných koordinátorů</p>	<p>Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření)</p> <p>Příjemce Cílové skupiny</p>	<p>Analytické zprávy – Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření</p> <p>Rozhovory Sekundární data/dotazník</p>	<p>Desk research Kvalitativní analýza</p>

	Do jaké míry došlo				
10. Jak hodnotíte naplnění úspornosti/hospodárnosti (economy) projektu?		Hospodárnost pojetí realizace projektu (dodávky jednotlivých aktivit) Byla vybrány nejvýhodnější nabídky dodávky výstupů Byl vybrán optimální ekonomické řešení – model	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu (zápisy z výběrových řízení) Příjemce Cílové skupiny (příp. dodavatelé)	Projektová dokumentace Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Dokumentace k výběrovým řízením Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza Kvantitativní analýza
11. Jak hodnotíte naplnění užitečnosti (utility) projektu?		Relevantní aktéři (cílové skupiny) vnímají projekt celkově jako užitečný – tj. existuje systém podpory dobrovolnictví (koncepční, metodický ...)	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data (Analýza o stavu dobrovolnictví, Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření) Příjemce Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Sekundární data/dotazník Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza Kvantitativní analýza
12. Jak hodnotíte naplnění udržitelnosti (sustainability) projektu		Příjemce hodnotí projekt jako udržitelný Cílové skupiny hodnotí projekt jako udržitelný Posouzení nastavení procesů a systému evaluátorem z hlediska udržitelnosti evaluátorem (např. použitelnost metodiky a koncepce v praxi, udržitelnost a rozšiřitelnost systému dobrovolnických center)	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Analytické zprávy/sekundární data Příjemce Cílové skupiny	Analytické zprávy – Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření Rozhovory Sekundární data/dotazník	Desk research Kvalitativní analýza Kvantitativní analýza

13. Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro zlepšení realizace hodnoceného projektu a zvýšení jeho dopadů, resp. efektů?			Výstupy hodnocení ostatních evaluačních otázek Příjemce Cílové skupiny	Viz ostatní evaluační otázky	Syntéza
14. Byla tato doporučení do běžícího projektu skutečně zapracována? A jak? Případně, proč nebyla?			Příjemce Cílové skupiny	Zprávy o realizaci projektu a další dokumentace k projektu Rozhovory	Desk research Kvalitativní analýza
15. Jaká jsou nejdůležitější systémová doporučení z této evaluace pro lepší nastavení obdobných či navazujících projektů v budoucnu? Jsou tato doporučení pro zadavatele evaluace relevantní a prakticky realizovatelná?			Výstupy hodnocení ostatních evaluačních otázek Příjemce Cílové skupiny	Viz ostatní evaluační otázky	Syntéza

3.7 Analýza rizik

Na základě předchozí analýzy byla identifikována následující rizika evaluace a nastíněny opatření na jejich eliminaci/snížení.

Tabulka: Analýza rizik včetně návrhu eliminace rizik

Riziko	Eliminace rizika/opatření
Nedostatečné projevení se dopadů (efektů)	<ul style="list-style-type: none">• Mapování viditelných efektů, zejména výsledků na konci realizace projektu• Triangulace nástrojů
Přerušeni kontinuity evaluátora (realizace navržené evaluace)	<ul style="list-style-type: none">• Zajistit kontinuitu realizátora projektu s evaluátorem formou smluvního vztahu
Nedostatečná nebo nekvalitní sekundární data (zejména z Evaluační zprávy – statisticko-sociologického šetření) jako vstup pro evaluaci („sebeevaluaci“)	<ul style="list-style-type: none">• Promítnutí požadavku na potřebná data do zadávací dokumentace výběrových řízení• Kontrola kvality a struktury dodaných dat zadavatelem
Nedostupnost či neochota (nesoučinnost) klíčových aktérů – realizátora, vysílajících, přijímajících organizací, dobrovolníků při evaluaci	<ul style="list-style-type: none">• Kvalitní vysvětlení projektu a účelu evaluace• Podpora ze strany MV při žádosti o spolupráci s aktéry• Načasování sběru dat na vhodné období
Omezená dostupnost dat z veřejných zdrojů (zejména ČSÚ apod.)	<ul style="list-style-type: none">• Využití sekundárních dat• Triangulace metod
Limitovaná reprezentativnost šetření cílové skupiny (způsob výběru respondentů)	<ul style="list-style-type: none">• Triangulace metod• Ověření validity

Postup a harmonogram evaluace

Na základě termínů pro odevzdání evaluačních zpráv byl navržen následující harmonogram. Harmonogram je indikativní a vychází z plánovaných termínů a milníků projektu (žádosti). V případě změn termínů projektu se adekvátně upraví i harmonogram evaluace.

4 PŘÍLOHY

4.1 Okruhy témat: rozhovory s realizátorem (indikativní návrh)

1. Kvalita zapojení stakeholderů
 - Jaká je/byla kvalita zapojení stakeholderů do projektu?
 - Byla provedena analýza stakeholderů a cílových skupin?
 - Došlo/dochází k odpovídajícímu zapojování stakeholderů ve všech fázích projektu?
2. Kvalita realizace projektu
 - Je/byla kvalita a stabilita realizačního týmu odpovídající (nevyskytly se problémy při realizaci)?
 - Byl projekt realizován v souladu s časovým a finančním plánem?
 - Jaké byly změny v projektu? Jaký je/byl jich význam a vliv/dopad?
 - Byla provedena kvalitní zadávací/výběrová řízení (nedošlo ke komplikacím umožnila včasnou realizaci a kvalitní výstupy)?
3. Kvalita výstupů (produktů) projektu
 - Jsou výstupy projektu dostatečně kvalitní?
 - Jsou výstupy projektu reálně využívány?
4. Efekty projektu a faktory, které k nim vedly
 - Byly naplněny zamýšlené efekty (změny) projektu?
 - Jaké byly další – nezamýšlené efekty projektu?
 - Jaké byly pozitivní/negativní efekty projektu?
 - Jaké faktory k těmto efektům vedly?
 - Projevily se nějaké „chybné účinky“ projektu?
 - creaming-off – prioritizování cílové skupiny
 - lock-in efekt – vytvoření závislosti účastníků na aktivitách projektu
 - alternativní atribuce – efekty byly zapříčiněny alternativními účinky
 - substituce – dosažení efektů se děje na úkor cílové skupiny
 - mrtvá váha – efekty by vznikly i bez intervence (projektu)
5. Účelnost projektu
 - Byly dosaženy deklarované cíle projektu?
6. Úspornost projektu
 - Bylo vybráno/realizováno optimální ekonomické řešení (výběrová řízení, ekonomický model)?
7. Užitečnost projektu
 - Je systém podpory dobrovolnictví společensky přínosný/užitečný i po ukončení projektu?
8. Udržitelnost
 - Je systém dlouhodobě udržitelný? Jaké jsou klíčové předpoklady (faktory) udržitelnosti?
9. Doporučení
 - Jaká jsou procesní doporučení? – pro zlepšení další realizace + zpracování předchozích doporučení
 - Jaká jsou systémová doporučení? – pro zlepšení celkového nastavení a fungování systému podpory
 - Jaká jsou poučení („lessons-learned“)? A jaká je jich přenositelnost?

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

4.2 Okruhy otázek: Cílové skupiny – vysílající organizace (indikativní návrh)

Předpokládá se využití sekundárních dat z Analýzy o stavu dobrovolnictví a Evaluační zprávy – statisticko-sociologické šetření, které bude předmětem nabídky vybraného dodavatele v rámci výběrového řízení (tzn. soutěže).

Evaluátor bude se bude konzultační formou podílet na nastavení podmínek/obsahu těchto výběrových řízení, s cílem zajistit sběr potřebných dat.

Předpokládají se zejména tyto okruhy:

1. Jak byly využity poznatky z analýzy cílových skupin?
2. Jak byla využita analýza o stavu dobrovolnictví a vzniklá koncepce pro zlepšení situace dobrovolnictví v ČR?
3. Jak hodnotíte kvalitu výstupů (produktů) projektu? (Metodika, Evaluační zpráva, Doporučený obsah vzdělávání)?
4. Do jaké míry refletovala témata a rozsah vzdělávání reálné potřeby účastníků?
5. Jak hodnotíte využitelnost výstupů (produktů) projektu? Jak je využíváte?
6. Jaké jsou podle vás hlavní přínosy (efekty-výsledky) projektu (pro vaši organizaci, dobrovolníky, klienty)? (pozitivní, negativní, nezamýšlené) Existuje evidence?
7. Do jaké míry došlo k naplnění cílů:
 - Do jaké míry/Jak efektivně dobrovolnická centra pokrývají území vašeho regionu/ČR?
 - Do jaké míry došlo k nárůstu zapojených organizací? (počet)
 - Do jaké míry došlo k nárůstu počtu dobrovolníků? (počet)
 - Došlo k nárůstu počtu poskytovaných služeb, klientů? Do jaké míry? (počet)
 - Do jaké míry se zvýšila kvalifikace lidských zdrojů (koordinátorů, dobrovolníků)?
 - Do jaké míry se zkvalitnila koordinace dobrovolníků (poptávky a nabídky)? Jak se to projevuje?
8. Jaké další širší efekty (dopady) jste zaznamenali?
9. Jak nový systém podpory dobrovolnictví vnímají uživatelé (přijímající organizace, dobrovolníci, klienti služeb)? (co pozitivního, co negativního)
10. Měl podle vás projekt nějaké „chybné účinky“ a jak byly významné?
11. Jak efektivní (hospodárné) je ekonomické řešení (model)?
12. Jaká je dlouhodobá udržitelnost systému? (technická, finanční, lidské zdroje)
13. Máte nějaká doporučení pro zlepšení systému?

Třídící charakteristiky (otázky):

- Územní působnost vaší organizace
- Sektorové zaměření vaší organizace (poskytované služby)
- Velikost vaší organizace (počet zaměstnanců, dobrovolníků, klientů)

Okruhy těchto otázek (informací) by bylo vhodné zařadit do požadavků (zadání) na zpracování Evaluační zprávy – statisticko-sociologické šetření.

4.3 Okruhy otázek: Cílové skupiny – přijímající organizace (indikativní návrh)

Předpokládá se využití sekundárních dat z Analýzy o stavu dobrovolnictví a Evaluační zprávy – statisticko-sociologické šetření, které bude předmětem nabídky vybraného dodavatele v rámci výběrového řízení (tzn. soutěže).

Evaluátor bude se bude konzultační formou podílet na nastavení podmínek/obsahu těchto výběrových řízení, s cílem zajistit sběr potřebných dat.

Předpokládají se zejména tyto okruhy:

1. Jak hodnotíte kvalitu výstupů (produktů) projektu? (Metodika)
2. Jak výstupy odpovídají vašim potřebám?
3. Jak hodnotíte využitelnost výstupů (produktů) projektu? Jak je využíváte?
4. Jaké jsou podle vás hlavní přínosy (efekty-výsledky) projektu (pro vaši organizaci, dobrovolníky, klienty)? (pozitivní, negativní, nezamýšlené) Existuje evidence?
5. Naplnění cílů:
 - Do jaké míry/Jak efektivně dobrovolnická centra pokrývají území vašeho regionu/ČR?
 - Do jaké míry došlo k nárůstu počtu dobrovolníků? (počet)
 - Došlo k nárůstu počtu poskytovaných služeb, klientů? Do jaké míry? (počet)
 - Do jaké míry se zvýšila kvalifikace lidských zdrojů (koordinátorů, dobrovolníků)?
 - Do jaké míry se zkvalitnila koordinace dobrovolníků (poptávky a nabídky)? Jak se to projevuje?
6. Jaké další širší efekty (dopady) jste zaznamenali?
7. Jak nový systém podpory dobrovolnictví vnímají uživatelé (přijímající organizace, dobrovolníci, klienti služeb)? (co pozitivního, co negativního)
8. Měl podle vás projekt nějaké „chybné účinky“ a jak byly významné?
9. Jak efektivní (hospodárné) je ekonomické řešení (model)?
10. Jaká je dlouhodobá udržitelnost systému? (technická, finanční, lidské zdroje)
11. Máte nějaká doporučení pro zlepšení systému?

Třídící charakteristiky (otázky):

- Územní působnost vaší organizace
- Sektorové zaměření vaší organizace (poskytované služby)
- Velikost vaší organizace (počet zaměstnanců, dobrovolníků, klientů)